

Kétnyvbemutató: Peter Goodwin - The construction and fitting of the english man of war 1650-1850

Contributed by Aller Mait

2008. July 06. Sunday 17:47

Last Updated 2009. November 01. Sunday 21:01

There are no translations available

Mint tudjuk a hajómakettezőben az elmélet legalább olyan fontos, mint a gyakorlat. Ámoppen ezért elengedhetetlen a jó minőségű szakirodalom lapozgatása. Én is hamar szemben találtam magam ezzel a problémával és mivel a magyar nyelvű piac meglehetősen szegényes tártalmi vitorlászokkal foglalkozó kétnyvek tekintetében, nem volt más választás mint kétrészes az idegennyelvű kétnyelvű kánsálatan. Így akadtam a Naval Institute Press-re, mely rengeteg jó kétnyvet publikál a támban. Mivel az érdeklődési kétrészes leginkább a 17.-18. századra tevődik igyekeztem az ekkorakkal foglalkozó kétnyvekre koncentrálni (megjegyzem ennek az érének a legbővebb az irodalma). Az elkévetkezésnény kétnyvbemutatóban szeretnék tehát a Naval Institute Press párn nagyon jó kétnyvével megismertetni benneteket.

Á

A cím-m magyarra fordítva: az angol hadihajók szerkezete és felszerelése 1650-1850.

A kétnyv csak angol nyelven kapható. Látézik ennek a kétnyvnek egy másik fajta kiadása is: The Construction and Fitting of the Sailing Man of War 1650-1850. Természetesen mindenben egyezik az előzővel. Ez egy előgg szerencsétlen dolog, hogy más a cím, arról nem is beszélve, hogy kb. 10 dollárral többbe kerül, de erről majd később.

Á

A kétnyv nagyméretű 29,7x25,6 cm-es, 276 oldal. Keménykötés, jó minőségű fűzős.

Á

A szerző bemutatja az angol hadihajók felépítését a tervezés kritériumait egészen a hajótesten található felépítéig. Referenciákat hárrom eredetiben maradt korabeli angol hajóhoz. A kétnyv csak a szorosabb értelemben vett hajótesttel ("hull") foglalkozik, az árbocokkal és kértárlattal nem. Aki tehát ez irányt érdeklődik behatóbban, annak egy később bemutatandó kétnyvet ajánlok figyelmébe: Á James Lees "The Mastng and Rigging of English Ships of War 1625-1860.

Á

A kétnyv fejezetei : (előre is előzést kérek, ha valamit rosszul fordítottok, néhol csak rövid magyarízesíveget tudni helyett)

The Construction of a Ship of War in Frame (A hadihajó bordázatának szerkezete)

The Design Criteria (A tervezés kritériumai)

The Keel Assembly (A gerinc lefektetése)

Framing the Ship (A hajó bordázata)

The Stern Timbers (A tat bordái)

The Bow Timbers (A hajóorr bordái)

After the Framing (A bordázat felépítése után)

The Planking of a Ship of War (A hadihajó palánkozása)

Internal Planking after 1700 (Belső palánkozás 1700 után)

External Hull Planking after 1700 (Külső palánkozás 1700 után)

The Deck Planking (A fedélzetek padlázata)

The Fastenings (A rögzítések)

Beams, Knees and Internal Stiffening (Gerendák, kétnyelvűk és belső merevítősek)

The Beams (Gerendák)
 The Knees (Kétfőlkák)
 The Internal Stiffening (Belső merevtárcsek)

The Construction of the Bulkheads (A belső tárelválasztás falak felépítése)

The Type of Bulkheads (A válaszfalak típusai)
 The Magazines (A lőporraktárak)

The 'Machinery' of the Ship (A hajó gépezetei)

The Steering Arrangement (A kormányrendszer)
 The Ship's Pump (A hajó szivattyója)
 The Cable Handling Gear (A horgonykötélkezelő szerve)
 The Drop Keel
 The Domestic Arrangements (Az élethajrársi berendezések)

The Internal Fittings (Belső felszerelések)

The Positioning and Rake of the Masts (Az árbócok elhelyezése és dőlésszöge)
 The Positioning and Rake of the Bowspit (Az orrárbóc elhelyezése és dőlésszöge)
 The Masts' Partners (Árbócgallérok)
 Stepping the Mast and Bowsprit (Árbócszek)
 The Riding Bitts (Kétélbakkok a horgonykötél rögzítésére)
 The Manger (Válaszfal közvetlenül a horgonykötél kieresztőnyáljáról)
 The Hawse Holes (A horgonykötél kieresztőnyáljáról)

The External Fittings (Külső felszerelések)

The Ship's Head and the Head Rails (A gallion)
 The Anchor Lining (A hajótest horgonytálval szembe fordított burkolata)
 The Fenders
 The Channels (Oldaljárkok)
 Ports (Ablakok, nyílások)
 The Gangways (A negyedfedélzetről az élfedélzetre vezető pallás)
 The Catheads (Horgonydaruk)
 The Quarter Galleries (Tatgalleriák)

Minor Fittings (Apróbb felszerelések)

The Figurehead (A gallionfigura)
 Stern Lanterns (A hátlámpák)
 The Belfry (A harangtorony)
 Hatchways and Scuttles (Lejárások és rakodnyílások)
 Scuppers (Vízkielők)
 The Skid Beams (Csúsztatásárak)
 The Hammock Stowage (Főgyűjtőrolás)
 The Fish Davits (Daru, amellyel a felhőzött főgyűjtőlegesen leeresztett horgonyt emelték vízszintesbe, ahogyan rölték)
 The Boat Davits (Csúszdaruk)
 The Latrines or 'Heads' (Latrinák)
 The Ringbolts and Eyebolts Fitted for the Gun Tackle (Gyűjtő és szemcsavarok az ágyúlafették rögzítésére)
 Short Garlands (A használatra készített felfűzők röltésére szolgáló fa keretek a mellvédén)

The Fittings Associated with the Rigging (A kötéltárlattal kapcsolatos felszerelések)

Topsail Sheet and Jeer Bitts (Kötélbakkok)
 Kevels, Stagorns, Cavel Blocks and Cleats (Kötéliszarvak, kötélszegek)
 The Timberheads (A bordák mellvéd szintjén feljebb nyúló vízgárolók, melyeket szintén kötélek lekötésére)

használat, féléleg az elbájtájn)
The Boomkinn

Hull Protection (A hajótest védelme)

Hull Deterioration (A hajótest elhasználódása)
Hull Fastening (A hajótest rögzítése)

Appendices (Függelékek)

Bibliography

Index

A függelékben pedig többek között megkapjuk a teljes 1719-es 'Establishment'™et, ami az akkori hajóépítési szabvány, annak minden adatával.

Â

Nos a fentiekből deriválható, hogy ez egy nagyon alapos és részletes munka. A szerző tőz éves kutatásmunkája fekszen benne. Rengeteg rajz és fekete-fehér kép szolgálja a könnyebb megértést, a hatalmas mennyiségű konkrét számadat pedig akkurátusan táblázatokba van rendezve. A részletességre egy példa: A gerinc gerendájának összeszerés-táblázat szolgáltatás szegeknél kitör ráj hogy egy átlapolásnál korra és hajóosztályra lebontva hány szeget használunk, illetve máretei korra és hajóosztályra lebontva hogyan változtak. És ez még csak az eleje.

Néhány kép a könyvről:

Â

Â

Â

Hogyan lehet hozzájutni?

Őn az amazon.com-ról rendeltem, de természetesen közvetlenül a kiadónál is meg lehet venni:
<http://www.usni.org/naulinstitute/press/index.asp>.

Most, a cikk keletkezésékor 45 dollárért máj hozzáj lehet jutni, ha ehhez még hozzávesszük a kb 10. dolláros postaköltséget, akkor 55 dollár, kb 8300 forint. Azt hiszem hogy egy ilyen minőségben kiadott könyvet magyarországon sem lehetne olcsóbban hozzájutni. Ja igen és nekem kb másfél órát alatt ideért sörrel és mentes

Ha valaki részánja magát hogy megveszi, ajánlom neki hogy NE a máj fent említett The Construction and Fitting of the SAILING Man of War-t vegye, mert az ugyanez, csak a Conway adja ki és 63 dollárba kerül jelenleg.

Â

A könyvet jó szíven ajánlom minden makettező számára, meg lehet belátni hogy mi a micsoda és mi a funkciója egy történelmi vitorlázson, nem feltétlenül kell belebonyolódni a pontos máretezésekbe, azokat ki lehet hagyni. Aki viszont angol hadihajót szeretne építeni teljes bordás-azaz plank-on-frame kivitelben (hogy az angol zsargont használjam), annak kapóra fognak jenni a számadatok is, sőt képtelések :).

A sok szakszöveg miatt kicsit nehézkes olvasni, sokat kell szövegeznünk de egy közérthetőbbé válna. A legújabb szakkifejezésekkel szemben el van magyarosítva a szövegben, ezen kívül a nyelvezet egyszerűbbé, könnyebbé válna neki lehet felelni.

Á

Jó olvasgatást mindenkinek!